

שם חסוד במה שמרבה לכסל למ"ש ומה לו הם הנז
כסל בשבת לא דעדין יש מקום לראיה זהה כפמ"ש ה' אשל
אברהם שם אות ב' דנפתק לרעת האחרונים דפסקו דאסו'
למ"ש אפי' לחולה עצמו יש להסתפק אם הכלים מותרין והניח
בספק יע"ש. ובודאי הספק הוא אינו לא לרעת האחר'
דאינו לרע' מור"ם דס"ל דמה שנתכשל בשביל החולה מותר
כמ"ש אפי' לבריה ח"ב נמצא דהתכשיל היתר גמור ולא הוי
ככלל כש"ג אבל לרעת האחרוני' דגם לחולה עצמו לא הותר
כמ"ש והוינו משו' דמה שנתכשל בשבת לא הוי היתר גמור
ולא הותר לא בשביל החולה שהיה צריך לו ולמ"ש עדיון
הוא באיסורו עומד והוי כש"ג ח"ב נוכח לומר לא התירו כי
הם גוף התכשיל מה שהוא צריך לחולה אבל בכלים הנם
דחולצו לתכשיל הם אסורי' משום גיעולי נכרים ח"ד מאחר
דהותר גוף התכשיל גם הכלים הותרו ואין בהם משו' כש"ג
והגם דלמ"ש גוף התכשיל חזר לאיסורו זהו מה שבר' לצדדי
הספק וא"כ הם היונו חומרים דגם לאחרונים דאסרו למ"ש
גוף הכלים שהותרו לכסל בהם הנז מותרין ג"כ למ"ש וז"ל
לנו ודאי דמה שהרבה בשביל הבריה או להניח למ"ש גם
לחולה הכלים הם נאסרין מזה שהרבה בשביל מ"ש
והוי כמו שאמר שביטל לצורך החולה כיוסל מחדש תכשיל
ובודאי דנאסרין מכח תכשיל וא"כ נוכח לומר כמו כמכשיל
לחולה בשבת אסרו לבריה משום דלא יעשה ישראל חסוד' ה"ן
כיוסל הנז שייך לגזור שמה הרבה בשבילו ונאסרין הכלים
בהך תכשיל ויכולין חכמי' לגזור זה בשביל הכלים שלא יאסרו
והגם שיאכל לאסור להם הכלים לא רע בהפסד ישראל ע"י

ועד הרמב"ם 1234567 מעשה הנז :

ויש"ר דגם לפ"ו אין הגדון דומה לראיה דס"ס שאני
הבא דיכולין לאסור גם הכלים ולא יוסיף לנו שום
תקלה לא בן התם דנעשית תקלה שביטל ישראל בשבת וכעת
במקום שאין צויד שום ספר לראות הדברים בהויתן :

שם ס' קי"ג

סימן ו כת' הט"ו ס' קי"ז סק"א דאין כח ביד חכמי'
להחמיר לא במקום שאין בו חסוד' ולא היתר
מפורש אבל במקו' שמפורש היתר מה"ת אין כח ביד חכמי'
לאסור יע"ש וז"ל לה"ר לזה מ"ש הדד"ו הובא דבריו
למהר"כ כש"מ למינעא ד"ה ומה וכו' וז"ל ליושב פי' רש"י
דשבועה דעבדא עדים לא כתיבה בדאורוי' לא דמיתוי לה
מק"ו אפשר דתקיני רבנן שבועה דליכא דכוותה בדאורוי'
מה שמורה הפך שבו' זו לא בן שבו' רמורה במקלח כתיבה
באורוי' ח"ב הילך חייב מדאורוי' תקיני רבנן וכו' ח"ה
מדאורוי' הילך פטור מתקני רבנן שבועה דליכא דכוותה
בדאורוי' לא בדאורוי' איכא היפכה דהילך פטור וכו' יע"ש
נ"ר להדיא מדבריו לו בדברי הט"ו וז"ל דאין כח בידם לאסור'
דבר שמפורש בתורה להיתר ועוד כ"ל לה"ר לזה מדאמר'
בהו"ן ד"ע ע"כ מרבה הונו כנשך ותרבות וכו' אמר"ה לא
נלכא לא אפי' רבות דנכרי חיתוכים לנכרי תשיך מאי לאו
השך לא תשיך וכו' והשתא מאי פריך ה' דרבות דנכרי
אסור הוא מדרכנן וכדאמר' טעמא דגזור רבנן כרי שלה
ילמוד ממעשיו ח"ב מאי פריך דהך דהתורה התורה מ"מ
חכמים גזרו ח"ו דס"ל לרבא מאחר דהתורה התורה כהדיא
רבות דנכרי לא היה להם לחכמים לאסור ליה שמפר' כהדיא
לא דמדברי הקוס' שם אין נראה בן דהקשו בקו' שהקשו'
מאי פריך ה' מדרכנן הוא דאסור' וכו' וז"ל דהבי פריך כיון
דאמר' מ' דמנוה לחסוד לא היה להם לחכמי' לאסור' ומדאור'
לחרץ בע"א נ"ר דס"ל דלא בדברי הט"ו וזה"ן דכידם לאסור'

יא

והנה כ"ל לה"ר לדברי הט"ו מדברי התו' בשבת דמ"א
ע"כ ר"ה מיחס וכו' דכתבו וז"ל לכך נ"ר לפרש
ובו' ופריך מימול כשר ערלתו דמוקי אביו דאויטריך לר"י
קרא ח"ב ש"מ דאסור ר"י אין מתכוין מה"ת ומשני וכו' עכ"ל
ולכא' דבריהם תמוהי' דה"ן דקרא ח"ה לגלוין לן דרש"א מ'
מותר בכ"מ לא דמ"מ מדרכנן הקממיו ואסור ולפי דברי
הט"ו הללו ח"ה דה"ן דקרא ח"ה להבי אין כח ביד חכמי'
לאסור מאחר דקרא מפורש בו היתר לא דרדאיתו להח"ן כחיו'
לזכחים דע"ד דז"ל לידון בדבר חדש דע"כ ל"ק הט"ו לא
בגן ההיא דנכילה דהיתר מפורש כהדיא אבל במקום שאין
היתר מפורש ואין דרשה מכזרית יש בידם לאסור יע"ש
ומהש"ה ב"ה נמי ודאי אין הדבר משו' מיקרי דמי יודע דקרא
ח"ה להבי וא"כ ודאי יש כח בידם לאסור הם לא שנהמר
דכח' שאני מאחר דמילת כשר יתירה הוי כמו שבה הדבר
מפורש ועיין מ"ש עוד מזה לעיל ס' נ' לסי' ק"י ועדין
הדבר צריך חללי תלמוד וכעת אין בידי קס' ושוב האיר
ה' את עיני אחרי מופלג להט"ו גופיה ב"ח ס' תקפ"ח
סק"ה דכתב ח"ה דהתורה התורה מילה אפילו בשבת מדי'
כיום הוי מפורש ואין בידם לאסור יע"ש ומדאור' דה"ן
נ"ר דכל דאחי מדרש' לא מיקרי משו' דלא כהט"ו שבהתי

וז"ע ודו"ק :

סימן ז הוי שייך מחילה ברכות. ראיתי להרמב"ם ז"ל
כפ"ד מה' מו"ל ח"ו דכתב הווי מקלח הגא'ו'
שהלוה שמחל למלוה ברכות שלקח ממנו או שעתיד ליקח
הע"פ שקנו מירו שקבל או נתן כמתנה אינו מועיל כלום
שכל רבות שבעול מחילה הוא אבל התורה לא מחלה ואסרה
הנאה זו וראה לי שאין הוראה זו נכונה לא מאחר שאמר'
למלוה להקויר לו וידע המלוה בדבר היסור עשה ויש לו לטול
ממנו הם ראה למחול מוחל בדרך שמוחל הגזל וכפירוש ח"מ'
חכ' שגזלנים ומלוין ברכות שהחזירו אין מקבלין מהם מכלל
שהמחילה מועלת עכ"ל ויש לדקדק לסברת הגאונים הלזו
דס"ל דאין מחילה מועלת ואפי' בחומר בן לשם מתנה בפיו'
מ"ש מת"ח דקי"ל בהו דמתירין להלוות זל"ו ברכות והט"ו
דגמרי ויהבי לשם מתנה וא"א דאפי' פי' כפי' לשם מתנה
לא מהני בכל חרס חוץ מהני כת"ח כהתם דודאי לא עדיף
סהם של ת"ח לפי' דשאר כל חרס לא דלוי' י"ל כפמ"ש ה' ה'
שם דה' דקי"ל דת"ח מתירין להלוות ברכות זל"ו לא דהתם
בן מתחילה דזה ודאי הוי ר"ק ולא מהני בהו מאי דגמרי
ויהבי לשם מתנה לא דוקא כהלוה סהם לא דהלוה יתן
לו מלוו ויתר על מה שהלוה יע"ש וא"כ מאי דכת' רבי'
כאן בשם הגאונים דלא מהני אף ברכותן כמתנה בפיו' במקום
דמתחילה כשעת הלוה קץ לו הרבות ומאחר שכן אינו
מעלה

לכוננו כותל דלוי דל"ד וכמו שיראה הוראה חלל דהרב' הכין
כן ולכך חילק דל"ד לך דתמור' ודלל' כמו שהכין' ב' קונטרס'
הנ' יע"ש ולמה שהק' ג"כ בתשו' זאת דמהרש"ץ סי' יד"ד
סותרת למ"ש בסומן קס"ג וגם הקש' על מ"ש דשאני הכה'
דכטעות הוא הקד' ירושלמי וכו' נ"ל דנעלם ממנו שם בתשו'
סומן קס"ד ששייך לו מהר"א בברח"ל מהך דירושלמי ודל'
גופיה חזר לבאר דבריו דעיקר החילוק הוא משום דכל ימיו
כעמדת וסחזור לתקן שבעתו וזוין הדבר תלוי במאי דהו'
מקם טעות ומעתה יתווסף דבריו אליו דסימן י"ו ולא סתרי
תנ"ש בס' קס"ג יע"ש :

ומהא דאמרין דמעשה שבת שרו משום דאמרין הו'
קדש ואין מעשים קדש רחמי' בקונטרס ה' ה'
דקמ"ה דהקש' מיניה למ"ש מהרש"ד ס' כע"ד להקשות אמאי
לא אמרין לרבא דס' ג' דלא מהני א"כ השועט בשבת לא
יהנה שחיטתו משום דעבר' אמימרא דרסמנא ומאי מקש'
הא בשבת גלי קרא דהיא קדש וכו' ורחמי' שם כהנה דכתב
דעו' קושיא היא לר' הסנדלר דדיוס מה קדש אסור באכילה
ל"ל קרא פשוטא דאסור כיון דעבר' וכו' ומ"ש הקונטרס
דלר' י' חזק' קרא למעטוי שוגג וכו' נ"ל דכל דאש' הוא
אסור מטעם דהו' לפטוי י"ת מתועב אין ס' לחלק בין שוגג
למזיד אבל אם טעם האיסור משום דעבר' אמימרא דרסמנא
לא מיקרי עובר' אלא כמזיד לא בשוגג וכו' יע"ש ותיירו' לא
יגהה מזיד כלל לקושיא ה' והוא דס' לר' הסנדלר ימא
דקרא חתא משום דהו' לאו קרא הו' אסורין ליה בין שוגג
ובין מזיד מקרא דכל מה שתיעבכתי לכך איזטרין קרא לומר
קדש מחלליה לומר דקרא כמזיד הוא דמיקדש קדש לא כן
בשוגג והא"ן דאי משום כל מילתא דאר"ת לא הו' אסורין
כי אם כמזיד וא"כ לא הו' ק"ל למהרש"ד ס' כלל לר' י'
הסנדלר דחזק' קרא דכלל' ה' הו' אסורין ליה אפי' בשוגג
מקרא דכל מה שתיעבכתי עזר בקיטורים הנו' שהארין
בוז ותראה שכלל דבריו דברו ולאפס הפנאו לא יבולתי
ללמוד על דבריו יע"ש :

ובהיותי כזה רחמי' בס' שמש דקה סימן ה' דג"ן
ע"ג שהק' ע"ד מהרש"ץ שזכרנו שהק' על
מין ה' דכתב על דבריו הנחות המרדכי לדעת הטור
ודעמיה דמקח שנעשה באיסור המקח קיים נדחו דבריו
ובתב עליו דל"ד דשאני כדון הטור דיכול להקיים המקח
על ג' היתר' ע"י שיחזיר לו היתר' וכו' משא"כ כדון
המרדכי דה"ה בקיום המקח בהיתר' והק' עליו דמה יענה
להך קוניה דה"ה דמאן דמסיק ליה ד' זווי דרבי' ויהיב
גלימא דהו' לאו משום לזוז שפתים המקח קיים דאף דהתם
טליה זווי בריביתא ה' וד' להקיים על ג' היתר' וכו'
יע"ש וכן רחמי' לרב' חננ'ל בתשו' סומן י"א ד"ך ע"כ
דחפס עליו כזה יע"ש ואני תמיה על הרבנים הנו' דב'
כתיבים הפאוס כאחד טע' במד' בר דנס' הק' דגלימא יוכל
להתקיים על ג' היתר' כשמחזיר לו המעות דגלימא ודאי
כה"ג מיקרי יוכל להתקיים על ג' היתר' לא כן כדון
המרדכי דמיורי כשנשבע שלא למכור חזקתו אינו יכול להתקין
על ג' היתר' וכן הובא כהדיו' בדבריו הסמ"ע שחילק
כמו שחילק מהרש"ץ וכתב בתוך דבריו וכיון שמכירת הגליו'
עלמה בהיתר' כשמחזיר המעות וכן אם הוסיף בשיווי המקח
ובדומה הו' אין לוקח דמי הרבית הא' בעיל לה לאיסור
משא"כ נדר' הו' נשבע וכו' יע"ש הו' דהשוה הק' דגלימא
למי שהוסיף על המקח דכחלו' אפשר להתקיים בלא איסור'
מיקרי משא"כ כשנשבע או נדר' דהמרדכי יע"ש :

עוד רחמי' לו להר' חננ'ל בתשו' דרנה ליושב הק'
קוניה דגלימא לדעת המרדכי דמשמ' מני' דמק'
היוס

לאיתשלו עליה ליתא להך חוקמתא דשאני תרומה ביד בקן
וכו' יע"ש ולרדיו נר' דל"ד דשאני התם בתרומה ומעשר
דליכא שום מלוא לאיתשלו עליה ולכך לא אמרין דמהני
משום דבידו לאיתשלו לא כן כדון הרא"ש דמיורי דכבר
הסכימו להיתר' הפך התקנה הא' דאי' דלשאלה עומדת
ומהני ובעין זה כתבתי להשוות דברי הרא"ש לדבריו הנחות
מרדכי ודלא כה"ש דכתב להכריח מתשובת הרא"ש דלא
כהנחות מרדכי והבאתיו לעיל בסמך' אלא דכלל' ה' אין אנו
אריכין לכל זה וכו' דל"ד כלל וקו' מעיקרא ליתא וכמ"ש
ה' גופיה וטורחא בכרי הו' וכמו שיראה הוראה וע"פ
האמור ליתא נמי למא שהק' ה' מהך דחרמי כהנים לרבא
נימא דאיזטרין קרא דהו' דמאחר דיכול לישאל עליו מהני
וכו' יע"ש ולפ"י ניחא דדוקא כדון הרא"ש דלשאלה הוא
עומד כהא הוא דאמר' דמהני מאח' דכ' לישאל על נדרו לא
כן בחרמי כהנים דלאו לשאלה עומד לא אמרין דלשאלה
הוא עומד ולכך מהני ולפ"י ליתא נמי למא שהקשה מהר"י
סלוי הובאו דבריו בס' בני חיי כי"ד סימן סל"ד על דבריו
הרא"ש מהך דגזל ומקד דמחזיר את הכר וכו' ולפנ"מ ס' ה' :

ועוד הכי' מ"ש מהרש"ץ בסומן י"ו לחלק דשאני במזכר
בשבת דאף דנימא לא מהני לא פליט מ'איסור
קונה ומזכר בשבת דזה דומה לכונה כותל וכי קר ענוו כזה זה
באמר' לו אחר השבת שיקטור הכותל וכי קר ענוו כזה זה
ודאי אינו ולא הכי אמרין שמעשיו קיימין ומאי דכבר דבא
דלא מהני הו' כשהדבר ההוא שעשה מיתקן במאי דאמר'
ליה דלא מהני וכו' ותמה עליו הרב הנו' דמלישניה דרבא
משמע להפך דאמר' הא דלקי משום דעבר' אמימרא דרס'
הרי דחזק' דלוקח משום דעבר' על ג' ה' ה' לא אהני
מעשיו וכו' א"כ גבי מזכר בשבת מן הראוי שלא יגהה כיון
שהמור' חבמ' לא תמכור וכו' יע"ש ולע"ד נר' דעיקר חילוי
של ה' הוא דס' ל' דהבא כמזכר וקונה בשבת איסור' כבר
נעשה ואף א"ה דלא מהני האיסור' כבר נעשה ואינו נתקן
העוות דכבר מכר ואף דלא אהני מעשיו ס' ס' כבר נמנר
האיסור' משא"כ ככל הנך דתמורה ע"י החזרה נתקן העוות
בנון מה שגורס כשהחזירה לא נמנר המעשה דגורסין דלא
נחלט לבמרי ואיב החזירה ולכך אמרין דלא מהני משא"כ
כאן באיסור' שבת כבר נעשה המעשה וא"ה ליתקן האיסור'
אף במאי דאמרין דלא מהני דכבר אהני מעשיו דמכר בשבת
ולא נעקר במאי דאמרין דלא מהני וה' דומ' לכונה כותל
בשבת וכמה שאומרים לו לקותרו לא נתקן העוות שכה
בשבת וה"ן כמה שאומרים דלא קנה לא ניתקן האיסור' שעשה
ואע"ג דהדעת נוטה להפך דכשנאמר דלא מהני הו' כמו
שלא נעשה איסור' כלל מ"מ ס' ל' להרב' דמאחר דעיקר
האיסור' הוא כמה שמכר לחוד וזה לא נתקן במאי דאמר'
מהני דס' דאיסור' נעש' משא"כ התם דכשלא נתקין' הגט
לא עשה כלום ואין כוונתו כמ"ש ה' בכוונתו דכשנאמר
לא מהני נמא' שלא נעשה איסור' כלל דזה ודאי אינו דהא
לקי אלא כוונתו היא דס' נתקן העוות שעשה לא כן הכה'
ומ"ש ה' ליושב הק' דקוטר' כותל דנר' דהבין דכוונתו ה'
להקשות דא"ה דכ"ג אמרין דלא מהני אמאי לא אמרין
התם ככותל דלא מהני ולסתור אותו ולזה כתב דאין מעשים
קדש וכו' ולע"ד ודאי דלא נעלם מעיני ה' הא דאין מעשים
קדש אלא דבא לומר דמה שמכר בשבת הו' כמו כונה כותל
אף דאי סתיר אותו לא נתקן בזה האיסור' שעשה דאש' נעקר
אמאי לא אמרין דיקטור אותו וממילא יתבטל איסור' שעש'
ולא מפני שעשה באיסור' הו' ל' לסתור דאי משום זה ודאי
ידע להא דאין מעשים קדש אלא כוונתו הו' דלסתור כרי
שיעקר האיסור' שעשה מכל וכל א"ו דלא שייך זה א"כ גס
כאן בקונה בשבת לא נעקר במאי דאמרין דלא מהני ול"ד
לכל הנך דתמורה איבא בעיקר דבריו דכתב דזה דומה

קיים: דשאני התם דכתיב וחי אחיך הרי דאמר תור להשטן
 דניחן וזניחן דכן אי לאו משום דלא לימרו הו"א המקח קיים
 דמא"כ כשאח איסור דהוינו שבו"ע ומא"כ המקח בטל יע"ע
 ולא ידעתי לעומק דבריו דאטו משום דאמרה תורה להשכח
 אמרינן דהמקח קיים דתורה לא אמרה כי אם אף דלקח
 הרבית דריך להחזירו אכל אכתי אס קנה בו חפץ אמרינן
 מאחר דהתור אסר רבית ונריך הוא להחזירו ובעל המקח
 למקח שנעשה באיסור המקח בטל מכל וכל ואדרבא הו"א
 הנותנת מאחר דאמר תור דנריך הוא להחזירו א"כ אמרינן
 דהמקח שנעשה באיסור בטל המקח אכל אי לא אמר תור
 דנריך להחזירו לא הוה מחזיר גלימא כלל דכבר נתקיים
 המקח וא"כ מה לנו שאמרה תורה להחזיר הרבית לענין
 קיום המקח ומה שרצה ה' לומר דהיכא דהוי באונס כ"ע
 מודו דהמקח בטל ק' מהך דירושלמי דנר' דמקח שנעשה
 בשבת אף שנעשה באונס או באונס המקח קיים אם לא
 שנאמר דהך דשבת שאני כמו שחילקו המפרשי וכל ה' לדרבו
 פנה יע"ע: ונס על ה' שמש דרקה יס לתמוה דרש ליושב
 הך תא"ר דה"ש דתתרי אהדדי דהתם שאני בכתיב שטרות
 עשה כחושבו שותתו שבו"ע ה' ולכך מה שנעשה עשוי
 לא כן כהך תשוב' שנעשה כמזיד יע"ע והרוא' ורואה דמלכד
 דמדבריו וירושלמי הלזו כד' דל"ש שונג ול"ש מזיד כולן שוין
 עוד זאת דאדרב' ה"ס נותק' הויכ' דהוי שונג אמרינן דהמעש'
 בטל דאדעתא דאיסור לא ירד דאף דאין איסור בשבו"ע
 בשונג מ"מ לענין כיוול מקח בטל דס"ס ודאי יס איסור
 שבו"ע חס פשוט:

וראיתי

לה' פנים מאור' ק"א סי' ר"ל ע"ד דילא לקל'
 דכבר חדש ותמה על רבני אשכנז דהטריחו
 ליושב הך דרבא דס"ל דלא מהני והוא דע"כ לא ס"ל לאכני
 ורבא דמהני או לא מהני כי אם בדבר שהוא עושה לעצמו
 ואין לאחרים חלק בו אכל אם הוא עושה איסור וחבירו אין
 עושה איסור בזה כ"ע מודו דמהני דיטל לומר מאי איכפת
 לי דעבדת איסור והא דהאריכו הראשו' ללמוד דמק' שנעש'
 באיסור מהך דגלימא התם שאני דתרוויחו עבדי לאיסור
 וכו' יע"ע: ולא ידעתי מה יענס כיום שידובר בו הנהגה
 המרדכי דאס' נשבע שלא למכור ומכר דמעשיו בטלים וה"ד
 מדרבא דס"ל דלא מהני יע"ע הרי דלא ס"ל לחלק בדבריו
 ה' ונא"כיה הוא דהוצרכו רבני אשכנז ליושב הך דרבא לדון
 דקי"ל דמקח שנעשה באיסור המקח קיים:

והרב

ק"א סי' ר"ל ה' רנה לה' ר דלא כהמרדכי ואה"ן
 דאף בשב"א אס כבר נזכר מכירתו מכי' מדאמר'
 ברוס אין בין המורד הני בהני ש"ד או שלוחי דרממנא למאי
 כ"מ למורד הנא"ה ש"ד הא מהני ליה ואסור משמע
 דלענין קרבן מה שנעשה עשוי וילא וירי נדרו דאל"כ הול"ל
 דכ"מ אס וילא י"ח בעשיוה הכהן ה"ו דקרבן בשר יע"ע
 ולרירי אין תקים לראיתו דה"ן דהא דקאמר הא מהני
 ליה ואס' הכוונה מאחר דקא מהני ליה ודאי דאיכא איסור'
 דממילא דאין וילא י"ח בקרבן זה ועוד דרכותא אשמעינן
 דא"א שלוחי דרממנא אף דממילא הוא נהגה לכתחילה הוא
 יכול לעשות כן ובמ"ש הר"ן שס יע"ע ואה"ן דא"א דס"ד
 לא ינא י"ח ונריך קרבן אחר ודו"ק:

סי' כב

יש להסת' כהא דקי"ל נדר שותת מקליתו הותר
 טלו א"א כן במק' דנדר על כ' דבריו והק' מהס'
 לא חל כלל מאי' ט' ה"א ככה"ג נדר שותת מקליתו הותר

כולו או לא את זה ראי' להמח' ח' כה' שבו' דאוכיח מהך דס'
 המדור דפריך לר' ה' דאמ' יכולה לו' חיוני ניוונת ואיני עושה
 חמאי חיוני נדרך להפיר ואמאי לא חמרי' נעשה כמו שאומרת
 חיוני ניוונת ואיני עושה והשתא מאי פריך ניומא דהתם שהני
 מאח' שאוס' על בעלה אף שאר מלאכיו ובהנהגה לא חייל נדר'
 לא חייל כמו חיוני מעש' יורה ה"ו דל"א כה"ג הותר טלו
 יע"ע ונ"ל דהמקשה ס' ל' דע"כ לא חיוני כהכי דסמך על
 ס' ר"ע דאמ' יפר שמה תעדיף וכו' ולכך פריך שפיר דא"א
 דאף דאומר' חיוני ניוונת ואיני עוש' טעמא הוא משום דאמר'
 מינו דלא חל אהא מלאכות לא חל כמו על עיקר מעשה
 ידיה ואף דאמרה חיוני ניוונת ואיני עושה ה"כ תיקשי מאי
 הא דקאמר ר' ע"י ופר שמה תעדיף חמאי הו"ל ניומ' שמה
 תעדיף מאח' דלפ"ו ע"כ ס' ל' לר"ע דלא חמרי' מינו בקא
 הו"ל ניומ' שמה תעדיף וא"כ חמאי הו"ל ניומ' להעדרה ומאן
 דבר שמה דהעדרה הבא כלל הול"ל ופר מאחר דלפ"ו דת'
 חיוני ניומ' באומרת חיוני ניוונת וטעמא דחיוני ניומ' להפיר
 חיוני כי אם מאן' דאמר' מינו ה"כ לרדיוה דלא חמרי' מינו
 ודאי נריך להפיר ואס' בא' להשתעו' דס"ל דהעדרה יורה
 חיוני ענין להשתעו' הבא ח' דלא חיוני באן באוסר' כל
 מלאכות אחרות ולכך פריך שפיר דא"א ניומא נעשה כמו
 שאומרת חיוני ניוונת ואיני עושה ואמאי חיוני ניומ' להפיר
 דהבא ליכא מינו אלא דראיתו להר"ן כנדרים דפ"ו דכתב
 שס דהבא מינו באוסר' על בעלה שאר מלאכות נמי יע"ע
 וא"כ השתא מאח' דחיוני כהכי מאי פריך הא מאחר דמיוני
 נמי באוסר' שאר מלאכות נמי לכך לא חייל ואף ר"ע
 דקאמר שמה תעדיף אפסר דבא להשמעין דהוי דידס ואכתי
 י"ל דס"ל להמק' מדר' ע שמעי' דודאי טעמא דת' ק' חיוני
 חלממס' דמשעבדא ליה למונות ולאו משום טעמא דמינו
 דחייל אהא מלאכות ולכך קאמר ר' ע טעמא שמה תעדיף
 ול"ל מדאור' דת' ק' לה"ט שמעין דכלה"ה לא חמרי' מינו
 דו"ל דת' ק' דקאמר ה"ט משום דבא לומר דמא' עשית' לא
 חל כלל משום דמשתעבד לה ולכך פריך שפיר דוחק:

וראיתי

בס' פורח יוסף דהקס' לפ"ו מנ"ל להר"ן
 להכריח דאס' אמרה חיוני עושה לומר לא מהני
 מדקתני קונס שאני עושה לפי' חיוני ניומ' להפיר דהא י"ל
 דשאני התם משום דאפשר לומר שלא ליסתת וכו' יע"ע
 ונ"ל דודאי אף במקום דיכולה לומר חמרי' דיופר משום
 דרונה ליהנות ממנו וע"כ לא כתב הר"ן כן אלא איכא דריב"ן
 דקאמר טעמא משום דאסור לחזור והוינו דאוי משום דא"א
 לומר ולכך הו"ל לומר משום דאסרה עליה כל המלאכות
 דכלה"ה יכולה לומר אכל לעולם ודאי אמרינן דיופר כדי
 שרונה ליהנו' וריב"ן דקאמר ה"ט דאסור לחזור ה"ס דקומ"ל
 משום דרונה ליהנות וחדא מינייהו נקט ועוד לפמ"ש ליושב
 דירדן דטעמא הוא דלא חיושי' להני משום דאיכא תרי
 מינו אי אמרה חיוני ניוונת אף אם אומרת כן שמה רוצה
 ליהנות וכו' נוחא מ"ש ושפיר מיייתי ראיות דא"א באומרת
 חיוני עושה לומר מהני ח'כ ליכא אלא חרף דשמה רוצה
 ליהנות גס מ"ש דסמך אר"ע רס"ל חיוני יכול לומר ח'כ
 חמאי אמר שמה תעדיף הלא מטעם מעש' ידיה מלי לפלוני
 את' ק' וכו' יע"ע לא ידעתי מנ"ל לומר כן אי משום דקאמר
 שמה תעדיף וי"ל ע"כ לא קאמר ר' ע כן אלא דוחקא כהעדרה
 דחיוני וכול לנמאס ובמ"ש התוספ' אכל באיני מעלה לה
 כלום ודאי לא חיושי' ובהדאי דיכול לומר אפי' לר"ע ועי"ל
 כעיקר הקיפא דס"ל להר"ן דא"א דטעמא דת' ק' משום
 דאפשר לומר ח'כ מנ"ל לומר כפ' מציאת האשה דלת' ק'
 חית ליה דהעדרה הוי לכעל הא וי"ל דטעמא דת' ק' משום
 דאפשר לו לומר אלא ודאי דקיס לכע' ה"מ דת' ק' לית ליה
 הכי הן חמת דקושי' זו נושלת על דבריו התוס' דכתבו
 טעמא דר"ע דיכול להפיר משום דא"א לנמאס וכו' דא"כ
 מנ"ל